

SDP
SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA CRNE GORE

Skupština Crne Gore
Predsjedniku Skupštine

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	19. VII 20 13 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/13-26
VEZA:	
EFA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

VLADA CRNE GORE

Premijeru Milu Đukanoviću

Uvaženi gospodine Đukanoviću,

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam Vam sljedeće pitanje:

Koliko novca se godišnje potroši na plaćanje štete nastale greškama državnih organa, odnosno funkcionera i službenika koji rukovode tim organima i rade u njima; da li je taj problem izražen i šta Vlada preduzima u cilju povećanja odgovornosti službenika i efikasnosti državne uprave?

Koliko novca se godišnje izdvoji na plaćanja zbog neosnovanog lišenja slobode i koliko je novca potrošeno po osnovu plaćanja troškova sudskih postupaka i troškova branilaca u sporovima koje su državni organi izgubili?

OBRAZLOŽENJE:

I ranija pitanja koja sam Vam postavljao ove godine (ostvarenje privatizacije i koncesione politike, kao i kvalitet rada inspekcijskih organa koji treba da obezbijede odgovarajući kvalitet roba i uslugu i adekvatnu zaštitu potrošača) dijelom su se odnosila na efikasnost državne uprave, sa željom da skrenem pažnju da postoji prostor za dodatno unaprjeđenje odgovornosti prije svega nosilaca javnih funkcija, pa zatim i državnih službenika i namještenika.

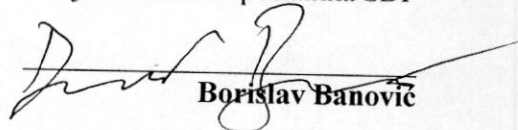
Prema informacijama koje dobijamo iz medija, država izdvaja milionske iznose za naknade zbog neosnovanog lišenja slobode. Takođe, iz medija smo informisani da država izdvaja značajna sredstva za plaćanje štete zbog grešaka administracije koje se odnose na nezakonit

raskid radnog odnosa, nepravilan obračun zarada i drugih naknada, uskaraćivanje drugih prava i sl. a nijesam, bar ne iz medija, upoznat da su oni koji su skrivili štetu i osiromašili državni budžet zbog toga i odgovarali. Istovremeno nije rijedak slučaj da državni organi vode sporove za koje se, na osnovu gotovo istovjetnih, pravosnažno presuđenih slučajeva, sa velikom izvjesnošću može reći da će biti izgubljeni, na taj način izlažući državu dodatnom trošku vođenja sudskog postupka i hiljadama, često desetinama hiljada eura advokatskih troškova.

U situaciji kada država uvodi nove poreske obaveze kako bi obezbijedila održivost javnih finansija cijenim da je potrebno uložiti dodatan napor kako bi sredstva poreskih obveznika bila trošena na najracionalniji način.

Molim Vas da mi odgovor dostavite i u pisanoj formi.

Predsjednik Kluba poslanika SDP

Borislav Banović

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	01. 10	20 13	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/13-26/2		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Vlada Crne Gore
Predsjednik

Broj: 01 - 5129

Podgorica, 19. septembar 2013. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Ranko KRIVOKAPIĆ, predsjednik

Poštovani predsjedniče Krivokapiću,

U skladu sa stavom 7 člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore u prilogu dostavljam pisane odgovore na poslanička pitanja, postavljena tokom Premijerskog sata održanog 24. jula 2013. godine.

Milo ĐUKANOVIĆ

Borislav Banović (SDP)

POSLANIČKO PITANJE

Koliko novca se godišnje potroši na plaćanje štete nastale greškama državnih organa, odnosno funkcionera i službenika koji rukovode tim organima i rade u njima; da li je taj problem izražen i šta Vlada preduzima u cilju povećanja odgovornosti službenika i efikasnosti državne uprave?

Koliko novca se godišnje izdvoji na plaćanje zbog neosnovanog lišenja slobode i koliko je novca potrošeno po osnovu plaćanja troškova sudskih postupaka i troškova branilaca u sporovima koje su državni organi izgubili?

Obrazloženje

I ranija pitanja koja sam Vam postavljao ove godine (ostvarenje privatizacije i koncesione politike, kao i kvalitet rada inspekcijских organa koji treba da obezbijede odgovarajući kvalitet roba i usluga i adekvatnu zaštitu potrošača) dijelom su se odnosila na efikasnost državne uprave, sa željom da skrenem pažnju da postoji prostor za dodatno unaprijeđenje odgovornosti prije svega nosilaca javnih funkcija, pa zatim i državnih službenika i namještenika.

Prema informacijama koje dobijamo iz medija, država izdvaja milionske iznose za naknade zbog neosnovanog lišenja slobode. Takođe, iz medija smo informisani da država izdvaja značajna sredstva za plaćanje štete zbog grešaka administracije koje se odnose na nezakonit raskid radnog odnosa, nepravilan obračun zarada i drugih naknada, uskraćivanje drugih prava i sl. a nijesam, bar ne iz medija, upoznat da su oni koji su skrivili štetu i osiromašili državni budžet zbog toga i odgovarali. Istovremeno, nije rijedak slučaj da državni organi vode sporove za koje se, na osnovu gotovo istovjetnih, pravosnažno presuđenih slučajeva, sa velikom izvjesnošću može reći da će biti izgubljeni, na taj način izlažući državu dodatnom trošku vođenja sudskog postupka i hiljadama, često desetinama hiljada eura advokatskih troškova.

U situaciji kada država uvodi nove poreske obaveze kako bi obezbijedila održivost javnih finansija cijenim da je potrebno uložiti dodatan napor kako bi sredstva poreskih obveznika bila trošena na najracionalniji način.

Molim Vas da mi odgovor dostavite i u pisanoj formi.

ODGOVOR

Poštovani gospodine Banoviću,

Racionalizaciji svih troškova koji se alimentiraju iz budžeta, Vlada posvećuje posebnu pažnju. Tako je i sa troškovima koji nastaju po osnovu donešenih sudskih odluka. Njihov evidentan rast i značajan uticaj na budžetski okvir nametnuli su potrebu da se sagledaju sa aspekta strukture i razloga koji do njih dovode.

Razlozi rasta ovih budžetskih troškova su različiti. Pozitivne nalazimo u povećanju efikasnosti rada državnih institucija koje se bave prevencijom i sankcionisanjem svih oblika kriminaliteta, kao i u doseganju viših standarda zaštite osnovnih ljudskih prava i sloboda. Negativne vidimo u nepreciznosti pojedinih normativnih rješenja koja za epilog imaju sudsko razrješenje po pravilu na štetu države, ali i u propustima u primjeni propisa, bilo da se radi o evidentnoj zloupotrebi onih na koje se odnose ili propustima onih koji su zaduženi za njihovu implementaciju.

Posvećeni snaženju principa vladavine prava, istovremeno radimo na daljem unapređenju normativnih rješenja i jačanju administrativnih kapaciteta, kao i na jačanju odgovornosti. Stoga će svi vidovi neodgovornog ponašanja koji imaju za posledicu štete po državu, biti predmet pojačane pažnje nadležnih organa državne uprave i ocjene pravosudnih institucija.

Podaci Ministarstva finansija govore da je na teret Glavnog Državnog računa Trezora tokom 2012. godine po osnovu konačnih izvršnih odluka sudova i drugih državnih organa koje se odnose na budžetske korisnike, putem sistema prinudne naplate naplaćeno ukupno 13.199.732,57€.

Uporedno posmatrano, u prvih šest mjeseci 2012. godine, po ovom osnovu plaćeno je 6.731.269,25€, a u istom periodu 2013. godine 14.356.104,71€. Do povećanja troškova po osnovu sudskih odluka u prvoj polovini 2013. godine, došlo je uslijed raskida jednog kupoprodajnog ugovora; usled porasta naknada za oduzetu imovinu i sanaciju štete od eksplozije u Viru koji je višegodišnji sudski proces; takođe, zbog isplata po osnovu ličnih primanja, preciznije zbog pogrešnog oporezivanja toplog obroka i regresa iz 2010. godine, prema pravnom stavu Vrhovnog suda. Korektno je napomenuti i da je sudskim poravnanjima u ovom slučaju učinjena višemilionska ušteda, jer su uglavnom procesi okončani već na pripremnim ročištima. Primjer izmirenja obaveza nastalih po osnovu toplog obroka i regresa iz 2010. godine, najbolje govori da je prekinuto sa praksom vođenja sporova u predmetima za koje već postoji prepoznata sudska praksa ili pravni stav Vrhovnog suda koji upućuje na njihovu necjelishodnost. Opredjeljenje je Vlade da se u svim postupcima u kojima su

uključeni organi državne uprave iskoriste najbolje pravne mogućnosti kako bi se njihovi troškovi sveli na minimum.

Rast izdataka po osnovu plaćanja troškova sudskih postupaka u prethodnom periodu je i posledica povećanja efikasnosti pravosudnih institucija i rješavanja značajnog broja zaostalih predmeta. Ujednačavanje sudske prakse kao bitan element koji govori u prilog kvalitetu rada sudova, obezbjeđuje nam da kroz institute za mirno rješavanje sporova kojima raspolažemo u narednom periodu dodatno preduprijedimo troškove u odnosu na sporove čije vođenje nije opravdano. Sigurno je da institucije za rješavanje sporova mirnim putem treba osnažiti i da taj proces zahtjeva dodatna finansijska sredstva, ali i da su benefiti koji ćemo ostvariti na dugi rok znatno veći od tih ulaganja.

Ukazali ste i na kompleksnost pitanja koje se odnosi na neosnovano lišenje slobode. Lica koja imaju pravo na naknadu štete zbog neosnovane osude, nezakonitog ili neosnovanog lišenja slobode, to pravo ostvaruju po osnovu usvojenog zahtjeva za naknadu štete od strane Ministarstva pravde, odnosno po osnovu pravosnažne presude.

Ministarstvo pravde je na osnovu Sporazuma o postojanju štete, vrsti i visini naknade sa licima neosnovano lišenim slobode, na osnovu člana 499 stav 2 Zakonika o krivičnom postupku, u 2012. godini isplatilo 149,185,00€.

U 2013. godini, po istom osnovu, do sada je isplaćeno 32.140,00€. Pored navedenog iznosa, po pozitivno rješanim zahtjevima opredijeljeno je još 16.060,00€ i njihova realizacija je u toku kod Ministarstva finansija.

Na osnovu pravosnažnih presuda koje se odnose na neosnovano lišenje slobode tokom 2012. godine putem blokade Glavnog Državnog računa Trezora naplaćeno 1.726.776,45 eura. Navedeni iznos sredstava obuhvata i troškove sudskih postupaka i troškove zastupnika u sporovima.

Visina opredijeljenih sredstava od strane Ministarstva pravde i dosuđenih sredstava u postupcima koji se odnose na neosnovano lišenje slobode, govori da se institut pritvora, iako je u skladu sa članom 30 Ustava Crne Gore predviđeno da njegovo trajanje mora biti svedeno na najkraće moguće vrijeme, znatno češće koristi od drugih mjera koje se mogu preduzeti prema okrivljenom u cilju obezbjeđenja njegovog prisustva i nesmetanog vođenja krivičnog postupka. Ocjena opravdanosti ovakvog postupanja u domenu je nadležnih pravosudnih institucija. Na nama je da kroz implementaciju rješenja poput elektronskog nadzora stvorimo pretpostavke da se institut pritvora koristi samo onda kada je to neophodno. Implementacija i ovog rješenja zahtjeva značajna finansijska sredstva u prvom trenutku, ali će njegova

primjena doprinijeti višestruko većim uštedama finansijskih sredstava kroz smanjenje troškova smještaja i ishrane pritvorenih lica i prevenciju eventualnih sudskih postupaka za naknadu štete zbog neosnovanog lišenja slobode.

Značajna finansijska sredstva opredjeljuju se i za ostvarenje prava na odbranu, odnosno prava na branioca u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku, koja su utemeljena na odredbama Ustava Crne Gore i Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda. Okrivljeni ima pravo da se brani sam ili uz stručnu pomoć branioca. Zakonik jasno definiše i situacije u kojima okrivljeni mora imati branioca. U slučaju da u takvoj situaciji ne uzme branioca, isti mu se postavlja po službenoj dužnosti. Troškovi njegovog angažovanja padaju na teret Države.

Na osnovu podataka Sekretarijata sudskog savjeta za period od 01.01.2013. godine do 22.07.2013. godine, troškovi za advokate postavljene po službenoj dužnosti iznose 695.240,97€, dok su troškovi za 2012. godinu po tom osnovu iznosili 421.550,86€.

Puna primjena ovog instituta u okviru krivičnog postupka iziskuju troškove koji su evidentno visoki. Zaštita ljudskih prava, složićete se, ne može imati cijenu koja se mjeri novcem. Zato uvećanje sredstava u odnosu na prethodnu godinu govori u prilog da se pravo na odbranu, odnosno pravo na branioca, štiti od strane pravosudnih organa u Crnoj Gori njegovom dosljednom primjenom u svim fazama krivičnog postupka.

Akcionim planom za poglavlje 23 predviđeno je niz mjera koje se odnose na praćenje profesionalizma, stručnosti i efikasnosti u pravosuđu, kao i obezbjeđenje pune odgovornosti sudija i tužilaca u skladu sa Krivičnim zakonikom, naročito kod krivičnih djela protiv službene dužnosti kroz izmjene Zakona o sudskom savjetu i Zakona o državnom tužilaštvu.

Kako sam već kazao u početnom dijelu odgovora na Vaše pitanje ova tema će biti predmet dodatne pažnje Vlade i u narednom periodu koji će i dalje karakterisati naponi na planu racionalizacije svih djelova javne potrošnje u cilju eliminacije deficita i stvaranja pretpostavki za dalje snižavanje troškova funkcionisanja države i unapređenja poslovnog ambijenta.